

آیت‌الله اعرافی در جمع مسئولان بین الملل حوزه تبیین کرد

نقشه راه حضور حوزه علمیه در میدان‌های جهانی

پیش‌نیازهای بین‌المللی گسترش گفتمان علمی-معرفتی انقلاب اسلامی

آیت‌الله اعرافی، دهه فجر را از بزرگ‌ترین رویدادهای تاریخ اسلام دانست و تصریح کرد:

حوزه‌های علمیه در دهه‌های گذشته با نگاه بین‌المللی و رویکرد علمی، در راستای گسترش گفتمان علمی-معرفتی انقلاب اسلامی در سطح جهان تلاش‌های فراوانی کرده‌اند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله علیرضا اعرافی در بازدید از مجتمع عالی آموزشی و پژوهشی بین‌الملل حوزه‌های علمیه، ضمن اشاره به دهه فجر انقلاب اسلامی، اظهار کرد: در کنار این مناسبت‌ها، نباید از نقش حوزه‌های علمیه در گسترش گفتمان علمی- معرفتی انقلاب اسلامی غافل شویم. حوزه‌های علمیه در دهه‌های گذشته با نگاه بین‌المللی و رویکرد علمی، در راستای گسترش این گفتمان در سطح جهان تلاش‌های فراوانی کرده‌اند.

تقدیر از تلاش‌های معاونت بین‌الملل

عضو فقهای شورای نگهبان با قدردانی از شخصیت‌های برجسته‌ای که در این مسیر فعالیت کردند، اظهار داشت: تمامی تلاش‌های بزرگان حوزه از امام خمینی‏(ره) تا رهبری معظم انقلاب و سایر چهره‌های علمی که در عرصه بین‌المللی برای گسترش پیام انقلاب اسلامی کوشیده‌اند، باید مورد تجلیل قرار بگیرد. آیت‌الله اعرافی از تلاش‌های مستمر معاونت بین‌الملل حوزه در راستای توسعه روابط بین‌الملل و فعالیت‌های علمی و پژوهشی تقدیر کرد و گفت: در حوزه معاونت بین‌الملل، از دوستانی که فعال بودند و ثابت‌قدم ماندند تشکر می‌کنیم. این عزیزان قدم‌های بزرگی در مباحث بین‌المللی برداشته‌اند. همچنین از مجموعه‌ای که در مرکز مطالعات و کارهای تحقیقاتی فعال هستند نیز تقدیر می‌نمایم، قدر تمامی تلاش‌ها و دستاوردهای آن‌ها را می‌دانیم. این افراد با تعهد و کارایی بالا در مسیر اهداف مشترک گام برداشته‌اند و منزلت آنها قابل تقدیر است.

مدیر حوزه‌های علمیه گفت: تمامی دوستانی که در این مجموعه مشغول به فعالیت هستند، از بخش زبان، مطالعات بین‌الملل و سایر بخش‌ها، همگی درخور تحسین و تقدیرند. کارهای شما بسیار ارزشمند است و همگی در پیشبرد اهداف مجتمع سهم قابل‌توجهی دارید.

اهمیت برنامه‌ریزی برای آینده

آیت‌الله اعرافی در ادامه به اهمیت برنامه‌ریزی برای آینده مجتمع بین‌الملل اشاره کرد و گفت: مجتمع باید به مسئله تدوین برنامه پنج ساله دوم حوزه‌های علمیه توجه کند. این برنامه باید مبنای حرکت چهار تا پنج ساله آینده مجتمع بشود. لازم است که همه مجموعه‌های مرتبط در این زمینه همکاری کنند تا برنامه‌ای جامع و عملیاتی تدوین شود.

لزوم توجه به پیوست‌های اجرایی و اسناد و مصوبات

وی در ادامه بر لزوم توجه به پیوست‌های اجرایی و اسناد و مصوبات تأکید کرد و افزود: مهم است که در طراحی و پیگیری امور به اسناد و مصوبات تأکید داشته باشیم تا حرکت‌ها و تصمیمات ما به‌طور مؤثر و منسجم در راستای اهداف بلندمدت تحقق یابد.

مدیر حوزه‌های علمیه کشور در ادامه اظهار داشت: امیدواریم که مجتمع‌های حوزوی در راستای چشم‌اندازها و اسناد مصوب حوزه، گام‌های بلندی بردارند. این مسائل که به‌عنوان مسائل آغازین مطرح شد، تنها بخش کوچکی از اهداف بلندمدت حوزه است.

مجاهدت برای تحقق اهداف و چشم‌اندازهای بلند

وی ادامه داد: تحقق اهداف و چشم‌اندازهای بلند، بدون شک فراتر از امکانات و شرایط کنونی است. با این حال هیچ‌گاه نباید به دلیل کمبودها و کاستی‌ها از آرمان‌های بزرگ دست بکشیم یا نسبت به آنها بی‌توجه باشیم. بلکه باید با وجود تمام مشکلات و سختی‌ها، با مجاهدت و عزم راسخ به سمت تحقق این اهداف حرکت کنیم.

زبان انگلیسی و برخی دیگر از زبان‌های زنده دنیا پیشرفت‌های زیادی داشته‌اند و می‌توانند در برخی زمینه‌ها معارف علمی را منتقل کنند، اما هنوز هم بسیاری از زبان‌ها در برابر انتقال مفاهیم عمیق اسلامی و فلسفی محدودیت دارند. برای

اینکه این زبان‌ها بتوانند چنین معارفی را در خود جای دهند، باید تحولی در واژگان، ادبیات و منطق آن‌ها ایجاد شود.

مدیر حوزه‌های علمیه در ادامه به فعالیت‌های خود در جامعه‌المصطفی‏(عج) اشاره کرد و افزود: در آنجا تلاش کردیم تا ظرفیت زبان‌های مختلف دنیا را برای پذیرش معارف اسلامی تقویت کنیم. یکی از اهداف اصلی ما این بود که بتوانیم زبان‌ها را به‌گونه‌ای آماده کنیم که بتوانند گفتمان‌های علمی اسلامی را در سطح جهانی منتشر کنند.

آیت‌الله اعرافی ادامه داد: ما باید به‌گونه‌ای عمل کنیم که واژه‌ها و مفاهیم کلیدی اسلامی در زبان‌های مختلف جا بیفتد و حتی در زبان‌های اصلی خودمان مانند زبان عربی و فارسی نیز این مفاهیم به درستی منتقل شوند. در این راستا باید تولید ادبیات علمی و فلسفی در زبان‌های مختلف را پیگیری کنیم تا بتوانیم در گفتمان‌های جهانی علمی حضور فعال داشته باشیم.

تحول بنیادین در علوم شناختی

وفناوری‌های هوش مصنوعی

آیت‌الله اعرافی با اشاره به اهمیت علوم شناختی و فناوری‌های جدید هوش مصنوعی، تأکید کرد: در گذشته، زمانی بود که درباره نرم‌افزارها، سامانه‌ها و ابزارهای تولیدی صحبت می‌کردیم، اما اکنون دیگر آن زمان به پایان رسیده است. در دو یا سه سال آینده، شاهد تحولاتی خواهیم بود که بسیاری از مفاهیم قبلی به‌کلی از بین خواهند رفت و دنیای جدیدی شکل خواهد گرفت. آیت‌الله اعرافی با بیان نگرانی خود از عدم آمادگی جامعه علمی و پژوهشی برای این تحولات سریع، اظهار داشت: بسیاری از پژوهشگران و نخبگان علمی بر این باورند که کارهایی که امروز در دست انجام است، در آینده‌ای نزدیک دستخوش تغییرات اساسی خواهد شد. در واقع بسیاری از مباحث کنونی در این حوزه‌ها دیگر وجود نخواهند داشت و ماهیت این علوم به‌طور کامل دگرگون خواهد شد.

• آمادگی مجتمع بین‌الملل برای تربیت مبلغان زبان‌دان

حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی کوهساری نیز، در جریان این بازدید، با بیان اینکه تلاش‌های انجام‌شده برای ایجاد این مجموعه، به‌عنوان یک نقطه عطف در تاریخ حوزه‌های علمیه محسوب می‌شود، اظهار کرد: در این مسیر، اسناد بالادستی منسجمی تهیه شده و برای بخش‌های مختلف، طرح‌های تحولی جدی طراحی و ساختار مورد

نیاز تدوین گردیده است.

یک سرمایه ارزشمند برای حوزه‌های علمیه

معاون امور بین‌الملل حوزه‌های علمیه، با اشاره به دستاوردهای ارتباطی مجتمع بین‌الملل، اظهار کرد: ریزنی‌های بسیار خوبی با نهادهای بین‌المللی در داخل و خارج از کشور انجام شده است که منجر به شکل‌گیری ارتباطات سازنده شده است. این مجموعه به‌عنوان یک سرمایه ارزشمند برای حوزه‌های علمیه، می‌تواند منشأ خدمات شایانی باشد.

حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی کوهساری، در ادامه به فعالیت‌های آموزشی اشاره کرد و گفت: با توجه به سابقه فعالیت در این عرصه، آموزش زبان اکنون تنوع جدی پیدا کرده و شامل آموزش‌های مجازی، حضوری و آنلاین می‌شود. علاوه بر آموزش زبان، بخش مهارت‌های بین‌المللی نیز به مجموعه فعالیت‌ها اضافه شده که این امر نیز به نوبه خود، یک نقطه عطف مهم محسوب می‌شود.

آمادگی مجتمع بین‌الملل

برای تربیت مبلغان زبان‌دان

حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی کوهساری، با اشاره به برگزاری موفق دوره‌های آموزشی مبلغان در سال گذشته، از آمادگی این مجموعه برای همکاری گسترده با سایر نهادهای آموزشی حوزه‌های علمیه خبر داد و تصریح کرد: این همکاری به‌ویژه در زمینه تربیت مبلغان بین‌المللی در سطوح مختلف و به زبان‌های انگلیسی و عربی قابل توسعه است.

حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی کوهساری در ادامه، به نقش محوری مجتمع در عرصه‌های آموزشی و پژوهشی بین‌المللی اشاره کرد و گفت: همان‌طور که پیش از این بیان شد، این مجتمع در قالب یک ستاد میانی، می‌تواند تحولات جدی و بنیادینی را در این عرصه‌ها رقم بزند.

• گسترش مدارس مهارتی بین‌المللی

در سراسر کشور

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدجعفر موسوی‌زاده، مسئول مجتمع عالی بین‌الملل حوزه‌های علمیه نیز، در جریان بازدید آیت‌الله علیرضا اعرافی از این مجتمع با ارائه گزارشی جامع از فعالیت‌ها، به تشریح ساختار و اهداف آن پرداخت.

وی ادامه داد: مجتمع عالی بین‌الملل شامل پنج مرکز مختلف است که هرکدام به‌طور ویژه به بخش‌های خاصی از حوزه‌های آموزشی و پژوهشی بین‌المللی پرداخته‌اند. یکی از این مراکز، مرکز پژوهش‌های بین‌الملل است که به‌منظور انجام پژوهش‌های بنیادین، کاربردی و توسعه‌ای با رویکرد بین‌المللی راه‌اندازی شده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین موسوی‌زاده افزود:

در سه‌سال گذشته، این مرکز پژوهشی توانسته است، پروژه‌های مختلفی را در سطح بین‌المللی انجام دهد. پژوهش‌هایی که تمامی آنها به‌صورت کاربردی و در راستای نیازهای جامعه بین‌المللی بوده و الحمدلله به‌طور مثبت و مؤثری به بهره‌برداری رسیده است.

دوره‌های تخصصی و مهارتی؛

تحقق هدف آموزش بین‌المللی

مسئول مجتمع عالی بین‌الملل حوزه‌های علمیه، همچنین به فعالیت‌های مرکز آموزش زبان و آموزش‌های تخصصی اشاره کرد و گفت: این مرکز تاکنون بیش از هزار فارغ‌التحصیل در رشته‌های مختلف داشته است و دوره‌های تخصصی متعددی در آن برگزار شده که هم‌اکنون نیز در حال اجرا هستند. این دوره‌ها به‌ویژه در راستای تقویت مهارت‌های بین‌المللی برگزار می‌شوند.

گسترش مدارس مهارتی بین‌المللی در سراسر کشور

حجت‌الاسلام والمسلمین موسوی‌زاده، به راه‌اندازی ۱۶ مدرسه مهارتی بین‌المللی اشاره کرد و ادامه داد: این مدارس که پیش‌تر تحت عنوان مدارس فرهنگي شناخته می‌شدند، اکنون با نام مدارس مهارت‌های بین‌المللی در حال گسترش هستند. در آینده نزدیک، این مدارس در سراسر کشور توسعه خواهند یافت.

وی افزود: آموزش زبان‌های خارجی همچون عربی و انگلیسی، از برنامه‌های اصلی این مجتمع است؛ اما در صورت نیاز به آموزش سایر زبان‌ها، این امکان نیز فراهم خواهد شد تا در راستای نیازهای بین‌المللی، برنامه‌ریزی‌های لازم صورت گیرد.

مرکز ترجمه و نشر بین‌الملل

حجت‌الاسلام والمسلمین موسوی‌زاده اضافه کرد: مرکز دیگر، مرکز ترجمه و نشر بین‌الملل است که وظیفه اصلی آن ساماندهی، جهت‌دهی و پشتیبانی پژوهشی در زمینه فن ترجمه و نشر معارف اسلامی می‌باشد. این مرکز تاکنون موفق به ترجمه و نشر تعداد زیادی از آثار علمی و فرهنگی اساتید فرهیخته حوزه‌های علمیه در داخل و خارج از کشور شده است. در این نمایشگاه، برخی از این کتاب‌ها به‌ویژه آثار ترجمه‌شده به بازدیدکنندگان ارائه می‌شود.

مؤسسه مطالعات اسلامی

مسئول مجتمع عالی بین‌الملل حوزه‌های علمیه اظهار کرد: مؤسسه مطالعات اسلامی نیز با هدف آموزش در رشته‌های مطالعات اسلامی به‌ویژه در مقاطع تحصیلی سطح سه و چهار به زبان‌های عربی و انگلیسی، بیش از صد نفر فارغ‌التحصیل در سال‌های اخیر تربیت کرده است. این مؤسسه همچنین در راستای مأموریت‌های بین‌المللی خود، فعالیت‌های گسترده‌ای را انجام داده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین موسوی‌زاده در ادامه، به راه‌اندازی رشته مطالعات اسلامی در استان خوزستان و سایر استان‌ها اشاره کرد و گفت: در آینده نزدیک، این رشته در سایر نقاط کشور نیز راه‌اندازی خواهد شد.

دبیرخانه توسعه پژوهش‌های بین‌المللی قرآن کریم

وی همچنین در خصوص دبیرخانه توسعه پژوهش‌های بین‌المللی قرآن کریم که تحت نظارت کمیسیون قرآنی دفتر مقام معظم رهبری فعالیت می‌کند، توضیح داد: این دبیرخانه شامل بخش‌های تبلیغی، آموزشی و پژوهشی است. بخش تبلیغی با همکاری سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، بخش آموزشی با جامعه‌المصطفی‏(عج) و بخش پژوهشی با حوزه علمیه و مجتمع عالی بین‌الملل، در حال انجام فعالیت‌های گسترده‌ای است.

این استاد حوزه علمیه در ادامه، بر اهمیت همکاری‌های بین‌المللی و ارتقای سطح پژوهش‌های اسلامی در جهان تأکید کرد و افزود: با راه‌اندازی این مراکز، گام‌های مهمی در جهت توسعه معارف اسلامی در سطح جهانی برداشته خواهد شد.

حجت‌الاسلام والمسلمین موسوی‌زاده افزود: برای پیشرفت در مسیر بین‌المللی‌شدن، لازم است که در ساختار و برنامه‌های آینده یک بازبینی دقیق و همه‌جانبه صورت گیرد تا بتوانیم به‌صورت روزافزون گام‌های مؤثری در این راستا برداریم.

تربیت مترجم، مبلغ و اساتید بین‌المللی

مسئول مجتمع عالی بین‌الملل حوزه‌های علمیه افزود: یکی از اهداف اصلی، ما تربیت مترجمین، مبلغین و اساتید است که بتوانند در مجامع علمی و بین‌المللی حضور فعال داشته باشند و در مباحث و گفت‌وگوهای ادیبانی نقش‌آفرینی کنند. همچنین، ما به دنبال تربیت اساتید توانمند در حوزه‌های مختلف علمی هستیم که بتوانند در مجامع بین‌المللی به بحث و تبادل نظر بپردازند.

گسترش کلاس‌های مکالمه عربی

در مدارس علمیه سراسر کشور

وی در ادامه افزود: گسترش کلاس‌های مکالمه عربی در مدارس علمیه سراسر کشور نیز از دیگر برنامه‌های ماست که به‌عنوان یک اولویت در دستور کار قرار دارد. این اقدام به تقویت توانمندی‌های علمی و ارتباطی طلاب در سطح بین‌المللی کمک خواهد کرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین موسوی‌زاده در پایان، از راه‌اندازی مجله علمی پژوهشی و برگزاری کرسی‌های ارائه نظریه‌های علمی با مجوز شورای عالی انقلاب فرهنگی خبر داد و گفت: امیدواریم با انجام این فعالیت‌ها، بتوانیم گام‌های مؤثری در مسیر پیشرفت علمی و بین‌المللی‌شدن برداریم و به‌توفیق الهی به اهداف خود دست یابیم.